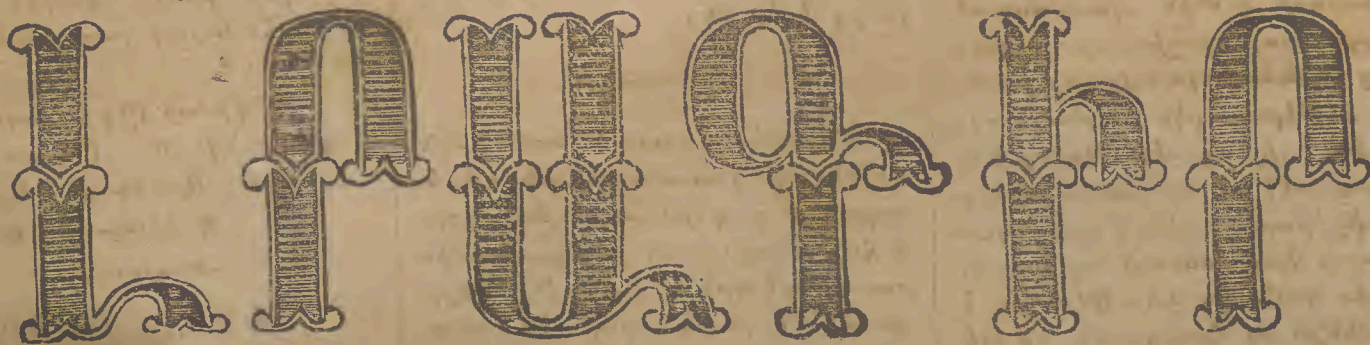

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Անտրասի կոմսին պատրաստած առաջարկութեանց ծրագիրն այս շտրթու Աստորիոյ-Հոնգարիոյ Դեսպան Ջիլի կոմսին ձեռքը Բ. Դրան պաշտօնապէս ներկայացուիլը ծանուցինք երէկ :

Յիշեալ ծանուցագիրը , որոյ ինչպէս յայտնի է իմաստէն , ստիպողական և հարկեցողիչ հանգամանք մը չունենալով , բնականաբար Բ. Դրան և երաշխաւոր տէրութեանց մէջ տեղը նոր բանակցութեան մը առարկայ պիտի ըլլայ , և եւրոպական քաղաքագիտութիւնն ալ պահ մը այս խնդրովն զբաղելով ժամանակ պիտի անցնէ :

Տաճկաստանի գործոցը մասին , երաշխաւոր տէրութեանց մէջ , ամենէն աւելի բացառիկ դիրք մ'ունեցող Պետութիւնը Անգղիա լինելով , և Անգղիոյ բռնած և բռնելիք դիրքն ալ Տաճկաստանի համար խիստ կարեւոր և ուշադրութեան արժանի ըլլալով , այս խնդրոյն բանակցութեանը մէջ հետեւելիք ընթացքին վրայօք փոքր ինչ բացատրութիւն մը տալու համար , Անգղիոյ մինչև ցարդայս մասին բռնած քաղաքականութիւնը կ'ուզեմք պարզել համառօտիւ , զոր հետեւեալ կերպիւ կը ներկայացնէ Մէթլէ-Տէքէ-Սէթթի թերթը :

Զարմանօք տեսնուեցաւ , կ'ըսէ , Լոնտրայէն քաջուած մասնաւոր հեռագիրներն , որք կը ծանուցանէին թէ Անգղիա կատարելապէս համաձայն ցոյց տուեր է զինքը , Հերսէքի խնդրոյն նկատմամբ՝ Հիւսիսային երեք կառավարութեանց առաջարկութեանցը :

Անգղիոյ այսպէս բացարձակ կերպով երեք կայսերաց ծրագրին համաձայն ցոյց տալը՝ սխալ է , վասն զի անգղիական կառավարութեան բերանը այնպիսի պատասխան մը դուրս չ'ըլլան ատով , զոր ո՛չ ինքը տուած է , և ո՛չ ալ իրմէն պահանջող եղած է զայդ :

Նախ և առաջ վիեննայի դահլիճին ձեռքը պատրաստուած ծրագիրը վերջնական գիր մը չէր , որ միւս տէրութիւններն ալ զանի ընդունէին կամ մերժէին : Սոսկ ծրագիր մ'էր

սա , և Անգղիա ալ այնպէս կը նկատէր զայդ , այսինքն կառավարութեանց մէջ բացուելիք բանակցութեան ու խորին խորհրդակցութեան մը սկզբնակէտը :

Արդարեւ Անգղիական դահլիճը չը մերժէր բանակցութեան մտնել այնպիսի՝ ծրագրի մը վրայ , որոյ սկզբունքն ըստ ինքեան՝ հակառակ չէ՝ իւր շահուցը և իր տեսակետին : Պէտք է գիտնալ նաեւ թէ Հիւսիսային տէրութիւններն ալ բացարձակապէս ապահովութիւն տուած են Անգղիոյ թէ իրենք բնաւ նպատակ չ'ունին ու է կերպիւ փոփոխութիւն մը յառաջ բերել յօսմանեան կայսրութեան քաղաքական և երկրորդան արդի կացութեանը մէջ , և թէ եւրոպայի ընդհանուր հաւասարակշռութիւնը այս կողմէն բնաւ վտանգի ենթարկուելու վախ մը չ'ունէր :

Անգղիա վստահացած է իրեն տրուած սոյն ապահովութեանց ճշմարտութեանը վրայ , մանաւանդ անոր համար որ գիտէ՝ թէ երեք կայսրութեանց իւրաքանչիւրին ալ շահերն այդպէս կը պահանջեն : Աստորիա-Հոնգարիա և Ռուսիա ի բնէ նախանձորդ լինելով միմեանց Արեւելքի մէջ , Տաճկաստանի երկրական կարգադրութիւն կամ յարդարում մ'ընելուն վրայ դրեթէ բոլորովին անկարելի պիտի ըլլայ իրենց համաձայնիլ : Գաղով Բրուսիոյ , ասոր ալ շահերուն դէմ է Տաճկաստանի յօշոտումը դիւրացնելու դիտաւորութեանց օգնել , և իւր զինուորական դիրքն ալ կը ներէ՝ իրեն ատենց դէմ կենալու : Ուստի և Անգղիական դահլիճն ալ այդպիսի պատահականութեան մը առաջին ինքզինքը ըստ բաւականին ապահովեալ կը նկատէ :

Այս ըլլալով իրաց վիճակը , անգղիական կառավարութիւնը բնաւ պատճառ մը չ'ունի՝ ապստամբ նահանգները խաղաղեցնելու նպատակաւ երեք կայսրութեանց ըրած ջանքերն արգիլելու , իւր դերը Բ. Դրան և երեք տէրութեանց մէջ տեղը միջնորդի մը դերը պիտի լինի , և ինքը շատ յարմար է այդ պաշտօնին : Վասն զի , ինչ որ ալ ըսեն լրագրաց ոմանք , Անգղիա երբեք Սուլթանին անկեղծ բարեկամն ըլլալէն դադարած չէ , և իւր դիտաւորութիւններն ալ

կոստանդնուպոլսոյ մէջ քաջածանօթ են :

Անտրասի կոմսին ծրագիրը՝ օսմանեան կառավարութեան վրայ բռնանալու բնաւ դիտում մը չ'ունի , սա միայն Սուլթանին վեհապետական իշխանութեան իրաւունքներն իւր քրիստոնեայ հպատակաց օրինաւոր բաղձանացը հետ համաձայնեցնելու մէկ միջոցը գտնել կ'ուզէ , կառավարութիւններն անյոյս չ'են այսպիսի լուծում մը ձեռք ձգելու : Բայց եթէ ապստամբաց ընդդիմութիւնը զինեալ միջամտութիւն մ'ալ յառաջ բերելու ըլլայ , — որն որ չը կարծուիր ստուգիլ — Անգղիոյ կառավարութիւնը , երեք կայսերաց դահլիճներուն ըրած յայտնի և որոշ յայտարարութեանցը վրայ , վստահ է թէ նոյն իսկ այն ատենն անգամ այդպիսի միջամտութիւն մը Սուլթանին հաճութեամբն ու հաւանութեամբը միայն տեղի պիտի ունենայ , որոյ հետեւանքն ալ այն ատեն ո՛չ Հերսէքի և Պօսնիոյ Տաճկաստանէն զատուիլը , և ո՛չ ալ յիշեալ գաւառաց՝ անկախ պետութեանց փոխարկուիլը կրնայ ըլլալ :

Այս տեղեկութիւններն ստոյգ և վաւերական աղբիւրէ քաղուած են , որոց ճշմարտութիւնն ալ ապագայ դէպքերը պիտի գան հաստատելու : Ուստի և կրնամք այժմէն ապահովել թէ , եւրոպական թերթերէն ոմանց երկիւղայոյդ հրատարակութեանց հակառակ , հիմաու հիմայ սկսուած դեսպանագիտական բանակցութիւններն Եւրոպայի արեւելեան կողմը կնճիւ և գծուարութիւն յարուցանելու հանգամանք մը չ'ունին :

Անգղիոյ բռնած դիրքը մեծապէս պիտի նպաստէ յաջող արդիւնք մը յառաջ բերելու և յաջող վախճան մը տրուելու սոյն խնդրոյն , և Գաղղիա ալ-իւր բռնել կարծուած մէկուսի դիրքովն հանդերձ-հարկաւ պիտի ուրախանայ գործոյն յաջողութեամբ և խաղաղ կերպով ի գլուխ ելնելուն վրայ : Ուստի և գաղղիական թերթերէն ոմանց՝ այս մասին՝ Անգղիոյ կառավարութեան դէմ գրած երգիծական յօդուածներն թէ՛ ցաւալի են և թէ՛ անտեղի , վասն զի Անգղիա այն տէրութիւնն է՝ որոյ հետ կատարելապէս հաշտ և համաձայն

Քաղաքացիական պատերազմի տակաւին Գաղ-
ղիոյ շահը :

Անտրապի կամին պատրաստած
ծրագրին վրայ երաշխաւոր տէրու-
թեանց համաձայնելուն վրայօք խօսե-
լով Ս. Բէթերսպուրկի ժողովուն ալ,
կ'ըսէ թէ յիշեալ տէրութիւնք ինչ
կետեւրու մէջ ալ որ տարակարծիք
գտնուին իրարու, մինակ երկու կէտ
կայ, որոց վրայ ամենքն ալ կատա-
րելապէս համամիտ են: Մէկը սա՛ է
թէ ամենքն ալ համոզուած են թէ
ճանկաստանի մէջ հրատարակուած
վերջին բարենորոգումներն, որոյ ան-
կեղծութեանը վրայ ո՛չ ոք կը կատ-
կածի, բաւական չ'են խռովեալ գա-
ուաւաց մէջ խաղաղութիւնը վերա-
հաստատելու: Երկրորդ՝ ընդունած
ու ճանչած են սա ակզբունքը թէ,
այն անգորութեան առաջը, որում
դատաւարտուեր են գրեթէ միշտ
օսմ. կառավարութեան ձեռնարկած
բարոքման փորձերը, խաղաղու-
թեան ամենամեծ օգտին համար տէ-
րութիւններն իրաւունք մ'ունեցած
կ'ըլլան, ինչպէս նաեւ պարտաւորու-
թիւն, իրենք խորհուրդ և խրատ
տալու այնպիսի գործադրական եղա-
նակ մ'ընտրելու համար, որով կա-
րելի լինի ո՛չ այնքան ցնորական ար-
դիւնք մը յուսալու:

Տարակոյս չկայ թէ այսպիսի հա-
մաձայնութեան մ'առաջը Բ. Գուռը
չը փութայ ամենայն գոհունակու-
թեամբ ընդունիլ Եւրոպայի իրեն
տուած անշահասէր խորհուրդներն,
որն որ իրաւունք ունի յուսալու թէ
խաղաղութեան պահպանութիւնը և
ճանկաստանի համար ալ ծանր կ'ըն-
ճիւններ ելնելուն առաջին առնելու
նպատակաւ ըրած բարեխօսութիւնն
ու միջնորդութիւնը՝ անտեղի և ա-
նիրաւ կասկածանաց չը պիտի հան-
գիւրի:

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Գոհութեամբ կը լսեմք թէ Ամեն.
Ս. Պատրիարքին ջանիւքը Բալույի
Սարգիս վարդապետի խնդիրն ալ
պատուաւոր կերպիւ վերջանալով,
Մեծ Եպարգոսն թողտուութիւն և
հրաման չնորհեր է որ Սարգիս վար-
դապետ, ըստ անօրէնութեան Պատ-
րիարքարանի, առաջնորդական տե-
ղապահութեան պաշտօնով խորբերդ-
երթայ, որն որ կը պատրաստուի
քանի մ'օրէն մեկնիլ մայրաքաղա-
քէս:

Կը շնորհաւորեմք զՍ. Պատրիար-
քը, կնճռոտ և դժուարին խնդիր
մ'այսպէս պատուաւոր կերպիւ և
յաջողութեամբ ՚ի գլուխ հանած ըլ-
լալուն համար, յորում Ազգ. իշխա-
նութեան պատիւն ու արժանիքը
խնդրոյ տակ ինկած կը գտնուէր:

Երուսաղէմէն առնուած վերջին
նամակներն կը ծանուցանեն թէ, Ս.
Ծննդեան տօնի օրերը Բէթլէհէմի
մէջ Յունաց կողմանէ Հայոց դէմ
յախուռն յարձակումներ ըլլալով,
մեր կողմէն վարդապետ մը ծանրա-

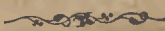
պէս վիրաւորուեր և եկեղեցական
անօթներէն մէկ քանին ալ ջարդ ու
բուրդ եղեր են:

Մարաշէն առնուած նամակ մըն
ալ տեղւոյն կառավարչին անվայել և
ապօրինաւոր գործերն ու ընթացքը,
և հայ ժողովրդեան դէմ ըրած անի-
րաւութիւններն ու բռնութիւնները
պատմէն յետոյ, որոց դէմ տեղ-
ւոյն հայ ժողովրդեանը կողմանէ այս
անգամ երկար տեղեկագիր մը ղըր-
կուեր է Պատրիարքարան, որոց մը-
նացորդներն վճարելու անկարողու-
թեան պատճառաւ բռնատարկու-
թեան մատնուած խեղճ ու աղքատ
անձինքը, պաշտօններն չնորհող կայ-
սերական հրովարտական հոն հասնե-
լուն վրայ բանտէն ազատութիւնին
և տուած մուրհակին ետ տրուելը
խնդրելու համար կառավարչին ա-
ղերսելու գացած ատենին, այս
վերջինին մերժմամբ տուած հետե-
ւալ պատասխանը կը յիշատակէ թէ,
— « Կեալուրարը կէօրիւրսէմ » սի-
« նիրէրիմ տիթէր, պէն սիդին մէր-
« խասանըղը խորբերդ տէ հապս իթ-
« միլ վէ ընդալէթլէ Ստամպուլա
« կէօնտէրմիլ ատամ ըմ: » Ստուգիւ
ալ այս մարդն է եղեր, որ ժամա-
նակաւ խորբերդի կառավարիչ գըտ-
նուած ըլլալով, Բալույէն Սարգիս վար-
դապետը մերկ ձիւ վրայ խորբերդ
բերել տուեր և մահապարտներու
հետ միատեղ բանտարկեր է:

Կըսէ նաեւ սոյն նամակը թէ, յիշ-
եալ կառավարիչը քրիստոնէութեան
դէմ նախատինք մ'ըրած ըլլալու
համար, մահմետականութիւնն ըն-
դունող քրիստոնեայները հանգիսի
ու պաշտօն չաշխարհի հրապարակներէն
կանցընէ երեւելներուն տները զրկե-
լով պարգև ստանալու: Ասկից զատ
տեղւոյն ժողովոյ մէջէն՝ ըստ օրինի
ընտրուած Հայ անդամներն ու Միւ-
մէյիզները դուրս վանելով, ասոնց
տեղ իր ուզած անձինքը կ'առնէ:

Տարակոյս չը կայ թէ այս օրի-
նակ կառավարիչ մը, Մահմուտ Նե-
տիմ վաշայի պէս արդարասէր և ի-
մաստուն եպարգոսի մը իշխանու-
թեանը օրով, իր պաշտօնին վրայ
ընդ երկար չը կրնար մնալ:

Խմբագիր Տէր

Կը խնդրուի Ձեր Մեծապատուու-
թենէն որ հետեւեալ Ազգը ձեր թեր-
թին մէջ հրատարակել բարեհաճիք:

Ա. Զ. Դ.

Ժողովողասէր Ընկերութեան Մե-
ծապատիւ ընկերաց կը ծանուցուի
թէ, ո՛վ որ իւր տարեկան տուրքը
գեռ չէ վճարած, բարեհաճի վճա-
րել մինչ ՚ի յունվար 31:

Թէև ընդհ. ժողովը որոշած էր
մինչև յունվ. 11 Ընկերութեան տա-
րեկան տուրքերը հաւաքուիլ, սա-
կայն ընդհ. ժողովոյ գիւմար պատ-
շաճ դատեց սոյն պայմանաժամը մին-
չև յունվ. 31 երկարել:

Ուստի այսու ազգաբարոյութեամբ
կը ծանուցուի որ մինչև վերջինեալ
պայմանաժամուն իւր տարեկան

տուրքը չը վճարող ընկեր մ'իւր ըն-
կերական իրաւունքներէն զրկեալ
պիտի համարուի ըստ որոշման ընդհ.
ժողովոյ:

՚ի դիմաց Ընդհ. Ժողովոյ Ժող.
1876 յունվ. 20 Ընկերութեան
Պալատ Ատենդալը. Ատենպտ.
Պ. Նիկողոսեան Թ. Եպիֆանեան.

ՀԵՌԱՅԻՐԱՊԻՐՔ

Բարիք 2 փետր.
Շատ մի գաւառներ, երեսփոխա-
նական ժողովոյ համար, իրենց ընտ-
րելին ըլլալ առաջարկեցին Պ. Պիւ-
ֆէի:

Չախակողմը որոշեց թէ վաղը մը
նայուն յանձնաժողովոյ մէջ կառա-
ւութեան հարցու մ չը պիտի ընէ:

Մատրիտ 2 փետր.
Կառավարութեան զօրաց յաղ-
թութիւններն կը շարունակեն: Փար-
լամենց ձեռքը գտնուած դիրքե-
րէն շատը ևս զօրաց կողմանէ առ-
նուեցան:

Պէլկրատ 2 փետր.
Պաշտօնէից խորհրդոյ նախագահն
այսօր իշխանին մէկ հրամանագիրը
կարդաց, որով Սքուբլինայի նիստե-
րը դոցել կը հրամայէ:

Աթէնք 2 փետր.
Կը հաւաստեն հոս թէ օսմ. կա-
ռավարութիւնը ընդուներ է հելլե-
նական երկաթուղիներն օսմանեան
գծերուն հետ միացնելու սկզբունքը:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հերսէքի օսմ. զօրաց նախորդ-
ընդհանուր հրամանատար Շէվքէթ
փաշայ՝ պատերազմական գործոց
բարձրագոյն ժողովոյն անդամ ան-
ուանեցաւ:

— Աւստրիական դեսպանին տը-
ուած կոչունքին մեծ Եպարգոսը ներ-
կայ չէ՝ կրցիր գտնուիլ անձնական
տկարութեան պատճառաւ:

— Քաղաքապետութեան կողմա-
նէ հրատարակութեան տրուած պաշ-
տօնական ծանուցում մը հացին գինը
10 բարայ իջեցնելով, առաջին տե-
սակին հօխան 2 զշ. երկրորդ տեսա-
կինն ալ 70 բարայ ծախուիլ կ'օրոշէ:

— Անցեալ օր Պօրտէանոյի մէկ
հեռագիրը կը ծանուցանէր թէ Գաղ-
ղիոյ Հանրապետութեան Նախագահ
Մաք-Մահման մարաշախտին թիկնա-
պահներէն մին յատուկ պաշտօնով
ճանքայ ելեր է մայրաքաղաքս գա-
լու:

Այս անգամ Մարսիլիոյ թերթե-
րը վերոյիշեալ թիկնապահին, որ ծո-
վային պաշտօնակալ մ'է եղեր, նաւ
նստիլը ծանուցանելով, կը յայտնեն
միանգամայն թէ մայրաքաղաքիս
գաղղիական դեսպանին տրամադրու-
րութեանը տակ գտնուած շողենա-
ւուն հրամանատարութիւնն ստանձ-
նելու պաշտօնով կուգայ Կ. Պօլիս:

— Մէկ քանի օրէ ՚ի վեր տեղւոյս
պաշտօններն օսմ. սոկին և ճերմակ մե-
ծիտի պղնձով փոխանակութեան գի-
նը տարօրինակ կերպիւ իջեցնելու ե-
լած էին: առանց որոշ պատճառ մը
կենալու:

Կիմանամք թէ պղինձ դրամը չըր-
ջարերութենէն վերցնելու կանխաճա-
սող մը հաւատք ընծայելով, որոյ
տեղական թերթերէն մէկն ալ արձա-
գանք ըլլալով խիստ մօտալուտ ցոյց
կուտար զայդ, լուսաբանութիւնը խօսք
մէկ ընելով սկսիտ են ոսկիի փոխանա-
կութեան գինն իջեցնել պղինձը յար-
գի բռնելով:

Տարակոյս չկայ թէ այսպիսի լուր
մը խիստ կանխաճա-սող ըլլալով, ոս-
կին և արծաթը վերադառնալու իրենց բը-
նական գինը գոհնելու սկսած են:

— Այս երկուշաբթի գիշեր Այ-
նալը-Գալաթի թաղը հրէի մը հարս-
նիք տեղի ունենալով, երբ աղջկան
օժիտներն մտնուի տունը բերուե-
լով բոլոր հարսնեւորք աղջկան տու-
նը կերթան հարսն ալ բերելու, երբ
ասդին փեսան մէկ քանի պառաւ
կանանց հետ մինակ տունը կսպասէր,
յանկարծ երկու գող մտնելով աղջը-
կան բոլոր օժիտներն կը կողոպտեն
ու կը մեկնին, այնպէս որ հարսնե-
ւորք երբ փեսան տունը կը դառ-
նան, պարպուած սենեկէ մը դատ
ուրիշ բան չեն գտներ: Իսկոյն ոս-
տիկանութեան խնայ կը տրուի, որն
որ քննութիւն մը կը բանայ:

— Պէնէրի կողմը շարունակ պա-
տահած գողութեանց վտանգէն ա-
զատելով ինքզինքնին ապահովելու
համար, յիշեալ թաղի բնակիչք որո-
շեր են իրենց մէջ մասնաւոր հանգա-
նակութիւն մը ընել, փողոցները վեց
տան համար 1 լապտեր դնելու, և
զաննք վաւերու և մաքրելու հա-
մար յատկացեալ անձինքն ալ իբրեւ
պահսորդ գիշերը փողոցները շրջա-
գայելու պէտք եղած ծախքն հոգա-
ցուելու համար, և արգէն այս որո-
շումն ալ գործադրելու սկսեր են:
Հաշիւ եղեր է թէ բոլոր այս ծախ-
քերն հոգալու համար տուն գլուխ
ամիսը երեք ու կէս ղշ կ'իջնայ:

— Այս գիշեր Բերայ Գաղղիա-
գան Թատրոնը մեծ ու շքեղ պատ-
րաստութեամբ ԼԷՊԼԵՊԻՃԻ ՀՕՐՀՕՐ
անուն տաճկերէն գառնեղտերգու-
թեան ներկայացումը պիտի տայ,
ուր հրաուիրեալ երեւելի և նշանա-
ւոր անձանց ամենքն ալ հաճութեամբ
ընդունած ըլլալով իրենց հրաւերը,
կրնամք վստահացնել թէ օթեկաց ա-
մենամեծ մասն այժմէն սպառած է:

ԹԵՐԹՕՆ

ԲԱՐԻՉՈՒ ՏԱՐՓՄԱՔԸ

ՅԱՌԱՋԱՐԱՆ

ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ

Ա.

Դիմականներն

(Շրջ. Կէ- 112)

Արդ այս պահուն, և ամեն կող-
մանէ իրարու հետ փոխանակուած
հաղարաւոր այլ և այլ խօսքերուն
մէջ տեղէն, երեք անձինք պիտի
ընտրեմք, որք հանդէսին մէջէն
առանց իրօք խառնուելու անոնց,
կ'անցնեն և պահ մ'այս երեքը միւս

խառնիճադանձ ամբողջն պիտի զա-
տեմք:

Ասոնց առաջինը՝ միջնաճակ
անձ մ'էր, որոյ կերպարանքը յայտ-
նի կրնէր թէ օտարական մ'էր դա:
Դէմքէն յիսուն տարեկան մը կերե-
ւէր: Դիմաց Գ ծագութիւնը՝ պար-
զութիւն, անկեղծութիւն և խոհե-
մութիւն մը կարտայայտէր, իսկ ա-
սոնց ամենքն ալ կանհետանային
այս պահուն պարզ և յաւեալ դար-
մացման մը թանձր խաւին ներքեւ,
հակառակ իւր ծանրաբարոյ և խն-
տամբեր բնաւորութեանը, որ ան-
կարող էր զինքն արգիլել այս միջո-
ցիւ: Նեղ տափառի մը վրայէն՝ ծայ-
րերը վրան դարձած պէ՛հ հագած էր,
բարձր և ուռած օձիքով սե թիկնո-
ցին տակէն կէս կոճկուած բաճկոն
մը կերէէր, և վերարկուն (մանթօ)
ալ ծալած՝ ձախ թիկն վրայ կը
հանգչէր:

Հարկ չը կայ ըսելու թէ Բալէ
Բօայեալի պէս ընդարձակ պանդոկ
մը՝ ամեն ազգէ և ամեն երկրէ
մարդ կը գտնուէր: Ոտարականք ա-
ռանց տեսնուելու կանխէին կեր-
թային, ո և է ձախողադէպ հետա-
քըքըքութեան մ'առանց առարկայ
ըլլալու, այնպէս որ զարմանալի չէ
հոն Ռուս մը և մինչև իսկ Պարսիկ
մ'անդամ տեսնել, ինչպէս զարմա-
նալի չէ ծովեզերեայ Պալէստինի նա-
ւատոյցը երկու հարիւր քիլօկրամնոց
Անգղիացիի մը նաւէն դուրս ելնելը
տեսնել:

Սոյն օտարականը շարունակ կեր-
թեկէր քարայտակ ճեմալայրին
մէջ, մէկ կողմ դարձնելով աչքերն
անթիւ գեղեցկութեանց գանձերուն
վրայէն, զորս անդադար իւր առաջը
կը սփռէին այն անհամեստ կիներն,
որոց յիշատակն ամենայն բարեպաշ-
տութեամբ կը պահեն Ամերիկացիք
ու Անգղիացիք: Իսկ սա յայտնի
էր թէ ողջախոհ և մաքրաբարոյ անձ
մ'էր, որոյ զինքը չըլձապատող կտո-
կածոտ ուրախութեանց մէջ գտնը-
ուելը չէր վայէր: Բայց ասի դեռ
խակ մարդ մ'էր այսպիսի տեղերու
համար, որոց գիպուածակոն հրա-
պուրանաց խորշի կողմը անկարող
էր դեռ նշմարել, իւր պարկեշտու-
թենէն զատ ուրիշ վահան մը չու-
նենալով:

Երկրորդ անձը, որ առաջինէն
հինգ վեց տարեկան փոքր կ'երեւէր,
լայնամարմին և բարձրահասակ մարդ
մ'էր: Իւր հագած զգեստուցը մէջ՝
կօշկացը ստորոտէն զատ ուրիշ բան
չէր երեւէր, որոյ եզրերն ալ թեթե-
ցելէ մ'աղտոտած էր, — զարմա-
նալի՛ բան, Բալէ Բօայեալի պէս
տեղ մը, որոյ բոլոր անցքերը կօշիկ
ներկողներու խանութներով լի էին:

Չգետուցը մնացած մասն ալ՝
առանց օձիքի և մուշտակի՝ լայնկեկ
վերարկուի մը ծալքերուն ներքեւը
կանհետանայր, և որոյ մէկ քղանց-
քըն ալ ուսին վրայ նետած ըլլալով՝
դէմքին ստորին մասը կը ծածկէր:

Սորա դէմքը ահեղ ու գրաւիչ
կերպարանք մ'ունէր, քթին սոս-
կալի ձևին և կամարած քօնքերուն
չափազանց դուրս ցցուած ըլլալուն
հակառակ, խորունկ ակնապիծի մը
ըրբերէն դուրս՝ ցուրտ բայց աշխոյժ

և ծանր հայեացք մը կը ցայտէր, որ
թափանցիկ և հրամայողական հան-
դամանք մ'ունէր, և որ վառախըն-
դիր, կորովի և անընկճելի հոգւոյ
մ'անդրադարձ ցոլացումը կը նմա-
նէր: Դարձած եզրով ահագին մե-
ծութեամբ գլխարկ մը մինչև ճակ-
տին վրայ կիջնէր, չը թողլով ճակ-
տին ձեւը տեսնելու:

Այս մարդը, իւր ծանրաբարոյ և
լուրջ երեւոյթին հակառակ, ճեմա-
լայրին երկայնութեանը և պարտի-
զին մէջ, կարի՛ իսկ տարօրինակ
շարժման մը տուած էր ինքզինքը:
Անդամակ շրջապայտներուն հետ
յարեւով կը քալէր կերթար, կար-
ծես դադանի նշաններու միջոցաւ ա-
նոնցմէ մէկ քանին ճանչելու համար
զանազանել կերեւէր, այն ատեն ա-
րադ քայլով մը կանցնէր զանոնք
կերթար, յետոյ ուժգնութեամբ
ետ դառնալով՝ քթին տակէն անոնց
կը նայէր յանկարծական խօսք մը
մրմուշակով:

Ուստի այս մարդը որո՛ց քով որ
երթար, ասոնք ալ իրենց խիստ կամ
կակուղ բնաւորութեանը համեմատ,
կամ կը սրդողէին և կամ՝ ծիծաղե-
լով կ'անցնէին:

(Շարունակել)

Ա. Զ. Դ.

Տաճկերէն լեզուի քաջահմուտ
պատուաւոր հայազգի մը, որ աղեր-
սագիր և կամ ուրիշ պաշտօնական
գրութիւններ գրելու վարժ, և դըպ-
րոցներու մէջ ալ տաճկերէն դասա-
տուութեան պաշտօն ընդունելու
պատրաստ կը գտնուի, պէտք ունե-
ցողը կրնայ մեզ գիմելով հարկ եղած
տեղեկութիւնն ստանալ:

Դ Ր Ա Մ Ա Կ Ա Ն

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Ղալաթիտ 22 յունիսը

Ընդհ. Պրտ. Արժ. բաց	21.34
Գոց	21 30
Բարձր գին	21 35
ցած գին	21 22
Բում. երկաթուղի	51 —
Տոկոս	%—15—16
Բըբօր	7—8
Հէվալէսիդ	2—3
Փոխ. 63 ի	Փր. 125
» 65 ի	» 126
» 69 ի	» 115
» 73 ի	» 111
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	» 3—15
Սօսիէթէ Օթօման	» 2—25
Պանք տը Գօնսլթ	» 4—
Գրէտի Ժէնէրալ	1 0. 3—20
Թըամվէյ	» 1—60
Գանձատում	» 34
Փինկգիր. Լոնտր. 3 ամսեայ	111
» Բարիդ	Ֆր. 22.67½

ԼՈՒՍՈՒՄՆ
ՀԱՄԱԲԱՐՔԱՌԱՅԻՆ ԱՌԵՏԱՐԱՆԻ
ՏԵՍՈՒՆ ՄԵՐՈՑ

Ի Տ. ՆԵՐՍԵՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՍՈՍԷ

ՎԱՐՃԱՊԵՏԵԱՆ

ՊԱՏՐԻԱՐԻՔԻ ՀԱՅՈՑ Կ. ՊՕԼՍՈՑ

Սոյն ընտիր գործն, որ է չորից Աւետարանչայ համաձայնութիւնն ու անոնց բացատրութիւններն, աշխարհիկ լեզուաւ տուած, կը նուիրէ Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ զաւակաց Ամենապատիւ Տ. Տ. Ներսէս Ս. Արքեպիսկոպոսն Վարժապետեան, արգի Պատրիարքն Կ. Պոլսոյ գրաբար մայրենի լեզուն պատճառ բռնելով Ս. Աւետարանին կենարար վարդապետութեանց ընդ փայլելու չորհրդէն զուրկ մնալ կարծուած ազգայնոց համար առաջին կարգի օգտակար այս գործը:

Վաճառման կեդրոնատեղին է Ի Կ. Պոլիս Գաւաթեան գրատունը:

Գինն մէկ արծաթ մէճիտ:

Գործին ստուարութեան հետ բաղդատելով գինը՝ խիստ աժան է գոյացեալ արդիւնքն ալ ըստ որոշման Սրբազան Հեղինակին պիտի գործածուի յօգուտ նոյն վանայ վարժարանին շինութեանը:

ՏՕԲԹԵՕՐ Մ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Իր բնակութիւնը հաստատած է Ղալաթիա Հայոց եկեղեցւոյ փողոց թիւ 12 տունը, ուր պատրաստ է ամեն որ մինչև կէսօր հիւանդ ընդունիլ, և երեքշաբթի օրերն ձրի դարմանել:

ՆՈՐ ՀՐԱՇԲ

Ի ԳՈՒՄԳԱՓՈՒ

Ե Ի

ՆՈՐ ԳԻՒՏ

ԱՌԵՆՆԵՐ ԸԼԵՐ

Յարգոյ Մ. Բ. Խօջայեանց գրած է այս հետաքրքրական տետրը, որ կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց խանութները և կամօւրջի գլուխը, ի գին 3 ուկէս զըշ:

ՊԱՆԴՈՒԽՏ ՎԱՆՑԻՆ

ՆԱՄԱԿՆԵՐ, ԵՐԳԵՐ, ԱՌԱԾՆԵՐ

ԱՌԵՂԾՈՒԱԾՆԵՐ

Գրեաց

Արքեպիսկոպոս Տ. Սարգիսեանց

Այս վերնագրով նոր հրատարակեալ գիրք մը, որ թէ՛ պանդուխտ ազգայնոց և թէ՛ իմաստասիրաց ընթերցման արժանի է, կը ծախուի Մէրճան գրավաճառ Պաղտասար աղայի խանութը և այլ տեղեր, գին 1 քառ. արծ. մէճիտ:

ՀՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՔ

Ի ՎԵՐԱՑ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԵԹԱՆՈՍՈՒԹԵԱՆ

Մեծ. Մ. Է. Զ. Լ. մինեան Մոսկուացի հայազգի գիտնականն մեծ խնամով աշխատած և մանրամասն խուզարկութեամբ փնտռած գտած և առանձինն մատենի մը մէջ ամփոփելով Գաղղիէի լեզուաւ տպագրած և Եւրոպայի ծանօթացուցած է՝ Արեւելքի մէջ մեծ գիրք մը բռնող Հայ ժողովրդեան ֆրիստոնէութենէ առաջ ունեցած վիճակը:

Այս մատենին Հայերէն թարգմանութիւնը Արմաշու վանայ տպարանէն կը նուիրուի մեր սիրելի ազգայնոց, որպէս զի տեղեկանան թէ հայկական հեթանոսութիւնը ի՞նչ վիճակ ունեցեր է, մեր նախնիք ժամանակին ի՞նչ անսակ կրօնք պաշտեր են: Կը գտնուի Կ. Պոլիս Գաւաթեան գրատունը գին 4 զըշ:

ԱՌՏԵԻՆ ՏԵՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Ի ՊԵՏ ՀԱՅԱՋԻ ՏԻԿՆԱՆՑ

Այս գրքովը Արմաշու վանուց տպարանէն ի լոյս կ'ընծայի պարզ աշխարհիկ լեզուաւ. որ տնական տընտեսութեան գեղեցիկ և ընտիր խմբաւոր կը պարունակէ: Խիստ օգտակար է մեր Հայազգի Մայրերու, որոնք տան մը ներքին կառավարութեան գլուխն ըլլալու պաշտօնն ունին: Կիները այս գրքովով պիտի սովորին՝ թէ ժԱՄԱՆԱԿԸ, ԽԵԼՔ ՈՒ ԴՐԱՄՆ Ի՞նչպէս գործածելու են, թէ չապրութիւնն ո՞րչափ փնտրակար և տնակէ՛ր՝ իսկ չափաւոր խնայութիւնն ո՞րքան շահաւոր և տնայէ՛ն է: Ժամանակիս նորասիրութեանց պատճառաւ տաղնապետ ընտանեաց հայր եղորդներն՝ եթէ մէկ մէկ օրինակ նըուիրեն իրենց տիկնանց, ապահով թո՛ղ ըլլան որ քիչ ատենէն արդիւնքը պիտի վայելեն:

Կը գտնուի Ի Կ. Պոլիս Գաւաթեան գրատունը:

Գին 4 զուրուշ:

ԵՂԱՅՐ ՅԱԿՈԲՈՍ

Հեղինակ

ԲՕԼ ՏԸ ՔՕՔ

Հրատարակիչ

Մ. Խ. ԵՄԵՆԻՃԵԱՆ

ՏԵՏՐ ՅՕ

Սոյն հետաքրքրական և բարոյալից ընտիր վիպասանութիւնը, որ հեղինակին գործերուն առաջինը կը համարուի, հայերէն թարգմանութեամբ տետր առ տետր հրատարակութիւնը վերստին շարունակուելու սկսած է, որոյ ամբողջ գործը 32 տետրէ պիտի բաղկանայ:

Կը գտնուի բոլոր լրագրավաճառաց և գրածախներու քով, իւրաքանչիւր տետրին գինը 1 զըշ:

Ե Է Ն Ի Չ Է Ր Ի Ք

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԵՊ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱԼ

Ի ՅՈՒՆԱՐԵՆԷ

Օսմանեան պատմութեան ներկայ դարու քաղաքական մասին ամենէն նշանաւոր ու հետաքրքրական էջերը լեցնող ԵՆԻՆԷՐԵԱՅ սոսկալի սովորութիւնները, արարքն ու ջրնջումը պատմական վիպասանութեան մը հեշտ և զբօսեցուցիչ կերպարանքին տակ ազգու և գեղեցիկ կերպով մը նկարագրող յունական թարգմանեալ երկհատոր սոյն ընտիր գործը՝ ընթերցման արժանի աշխատութիւն մ'է, մանաւանդ անոր համար որ հեղինակն տիկնամաս վկայ մ'եղած է ինքն անձամբ սոյն դէպքերուն, և երկրորդ սր պատմաւոր:

Թեան մէջ յիշուած երեւելի անձանց և տեղեաց անուններն ամենամեծ մասամբ և գլխաւորաբար տեղւոյս ժողովրդեանը խիստ ծանօթ են, որք առաւել ևս հաճելի կ'ընծային սոյն հետաքրքրական վէպին շնորհը:

Վաճառման կեդրոնատեղին է Ղալաթիա Օսմ. Պանքային գէմը Ս. Միքայէլեան Էփ. տպարանը, կը գտնուի նաև մայրաքաղաքի բոլոր գրավաճառաց քով:

ՄԻՆԱՍ ԶԵՐԱԶ

ԳՐԱԿԱՆ ՓՈՐՁԵՐ

ՏԱՂԵՐ, ՃՅՈՒՐ, ԱՌԱԾՆԵՐ, ՆԱՄԱԿՆԵՐ

ԳՐԱԴԱՏՈՒՄՆԵՐ, ԱՐԴՈՍԻ ԽՈՂԵՐԸ:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԻՊ:

Տպարանի Արտիստ

300 է աւելի էջէ բաղկացեալ գիրք մ'է, որ զանազան խնդրոց վրայ կը խօսի:

Կը ծախուի Սրապեան Պաղտասար աղայի խանութը: Գինն է 15 զուրշ:

ՄԵԼԱՆՕԺԷՆ

ԴԵՂԱԶՈՒՐ

ՃԵՐՄԱԿ ՄԱԶԵՐ ՆԵՐԿԵԼՈՒ

Այս գեղը, որ մէկ վայրկենի մէջ և ամեն գոյնով կը ներկէ ճերմակ մազերն ու մօրուքներն, առանց վնասելու մարմին և առանց անախորժ ու է հոտ մ'ունենալու, փորձուած յատկութիւն մ'ունենալով, կը գրտնուի ՏԵՂԱ Սուրբ Պատանեան և Գիւլիւքեանի գեղարանները:

ԾՈՎԷՆ ՉԸ ԲՈՒՆՈՒԵԼՈՒ

ԴԵՂ

Բաղադրութիւն Լ. ՏԻՆԵՍԱ Դեղագործի

Ծովային ճանքորդաց համար անհրաժեշտ եղած սոյն հեղուկը, որ ամեն անգամ ծովէ բռնուելուն մէկ խահուէի դգալ մը սոյն գեղէն առնելով կրկին չափովը պարզ ջրի մէջ խառնելով խմած ատենը՝ մարդ վերստին իւր հանգարտ ու առողջ կ'ստանայ, կը գտնուի Լ. Տինեայի գեղարանը, Ղալաթիա Մեծ փողոց, թիւ 108. մէկ շիշը 2 ու կէս ֆրանք գնով:

ՊԱՅՄԱՆՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ԼՐԱԳՐ ամեն օր կը հրատարակուի, բաց ի կիրակի և Տօն օրերէ: Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 200 զուրշ առանց փոսթայի ծախուց:

Բաժանորդագրութիւնք ամառ գըլիս սկսեալ կը նկատուի:

Խմբագրութեան ուղղեալ ու է գրութիւնը՝ հեղինակին բուն ստորագրութիւնը կրելու են, ոչ թէ հրատարակելու համար, այլ յերաշխաւորութիւն վստահութեան:

Չը հրատարակուած գրութիւնք ետ չը տրուիր:

ՏՆՈՐԷՆ-ԽՍԻԼԻԴԻՐ

ՆԻԿ. Մ. ԹԻԼԻՊԷՆՏՅԱՆ